

1. Referentie

Referentie	Kinable, H. (2010). VAD-leerlingenbevraging in het kader van een drugbeleid op school. Syntheserapport schooljaar 2008-2009. Brussel: Vereniging Alcohol- en andere Drugproblemen.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

De Vereniging voor Alcohol- en andere Drugsproblemen ondervraagt al tien jaar leerlingen uit het secundair onderwijs over de prevalentie en frequentie van hun druggebruik en de leefwereld van de leerlingen. Zo bevat het ook informatie over de houding van Vlaamse jongeren ten aanzien van alcohol en cannabis, wat ze weten over drugs, wat ze weten over het schoolreglement, hoe ze zich voelen op school, enzovoort. In dit syntheserapport worden de resultaten van de meest recente afname van deze vragenlijst besproken, waarbij vooral aandacht gaat naar de identificatie van eventuele trends die zich de laatste tien jaar op deze vlakken kunnen hebben voorgedaan.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Onderwijs, welzijn en gezondheid
Trefwoord(en)	Zorg, begeleiding, ondersteuning, middelengebruik, preventie

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Hilde Kinable Vereniging voor Alcohol- en andere Drugsproblemen Vanderlindenstraat 15 1030 Brussel www.vad.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat is de prevalentie van het druggebruik bij Vlaamse jongeren in het secundair onderwijs?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Gestandaardiseerde, schriftelijke vragenlijst die klassikaal ingevuld is geworden door de respondenten.
Onderzochte	Er is gekozen voor een proportioneel gestratificeerde steekproef van de Vlaamse leerlingen,

groep	wat resulteerde in een totale (representatieve) steekproef van 6.603 respondenten uit het secundair onderwijs, representatief zowel naar leeftijd, geslacht en onderwijsvorm.
Bereik	Vlaanderen

7. Resultaten

Evolutie van eigen gebruik	1. tabak: tussen 2000 en 2009 is de levensprevalentie gedaald van 53.9% tot 35.8%; ook de laatstejaarsprevalentie evolueerde van 33.1% naar 23.6%. De laatste jaren is deze daling wel afgevlakt. De daling is op alle leeftijden, bij meisjes en bij jongens, in het tso en aso, maar niet in het bso waar te nemen. 2. alcohol: tussen 2000 en 2009 daalde de levensprevalentie van alcohol van 87.1% naar 75.4%. De laatstejaarsprevalentie daalde van 73.5% naar 64.3%. hier was deze daling wel enkel bij de alcopops. Vooral het regelmatig drinken van bier nam ook af. Deze daling bleek wel echter bij de leerlingen tot en met 14 jaar. 3. cannabis: de levensprevalentie daalde van 23.3% tot 18.8% en de laatstejaarsprevalentie van 14.6% tot 11.7%, waarbij deze daling stabiliseerde sinds 2005. Regelmatig gebruik nam af van 6.1% tot 2.7%. 4. andere illegale drugs: de levensprevalentie daalde van 8.3% tot 5.8%, met een stabilisering sinds 2005. De laatstejaarsprevalentie fluctueerde rond de 3%. Wat de afzonderlijke drugs betrof konden geen duidelijke trends vastgesteld worden.
Motieven voor (niet-) gebruik	1. alcohol: als belangrijkste motieven om niet te drinken worden 'geen alcohol nodig hebben', 'ongezond' en 'gevaarlijk' genoemd. Hoe jonger, hoe meer 'niet behoren tot de leefwereld', 'schrik voor reactie van ouders' en 'bang voor alcoholprobleem' genoemd worden; meisjes duiden meer 'een sterke persoonlijkheid' aan. Redenen om wel te drinken zijn 'gezelligheid', 'zin in hebben', 'werd aangeboden' en 'om zich te ontspannen'. Met het ouder worden, wordt meer naar de positieve effecten van alcohol verwezen, maar ook alcohol als copingstrategie (om zich goed te voelen, zelfverzekerder te zijn, enz.) wordt meer door oudere leerlingen genoemd 2. cannabis: motieven om niet te gebruiken zijn 'geen cannabis nodig', 'gevaarlijk', 'ongezond', 'sterke persoonlijkheid' en 'niet geïnteresseerd in effecten'. Jongere leerlingen wijzen vooral op het vermijden van de negatieve gevolgen, oudere leerlingen op het hebben van een sterke persoonlijkheid en niet nodig hebben. Redenen om wel te gebruiken zijn 'voor de gezelligheid', 'nieuwsgierigheid', 'stoned worden' en 'zin in hebben'. Oudere leerlingen vermelden meer voor de gezelligheid, stoned worden, maar ook 'om beter te kunnen slapen'.
Negatieve ervaringen	42.5% van de leerlingen die het afgelopen jaar alcohol dronken werden hiervan ziek, bij 10.5% was dit vaker dan 2 keer. 12.9% raakte in een gevecht betrokken (3.6% vaker dan 2 keer). 8.7% had seksueel contact waarvan ze later spijt hadden. Negatieve ervaringen namen toe met de leeftijd, het enige waar geen verschil in was waren de problemen op school. Meer jongens dan meisjes werden geconfronteerd met negatieve effecten. Bij de illegale drugs werd 33.8% van de leerlingen die het afgelopen jaar illegale drugs gebruikten hiervan ziek; 12.4% raakte in een gevecht betrokken, 11.9% kreeg problemen op school en 9.0% problemen met de politie. 6.5% had seksueel contact waarvan achteraf spijt hadden. Naar leeftijd bleek enkel het betrokken raken in een gevecht meer voor te komen bij oudere leerlingen.
Vrienden	73.2% heeft minstens één vriend(in) die rookte, voor 28.5% geldt dit voor minstens de helft van de vriendenkring; voor alcohol gaat om respectievelijk om 83.4% en 55.8%, voor cannabis 39.8% en 8.6%.

	Wat de eigen houding t.a.v. cannabisgebruik van een goede vriend betreft, zou 55.2% van de leerlingen hen hierover aanspreken als ze hierover bezorgd zijn. 11.7% zou bezorgd zijn, maar niets zeggen en 23.6% zou zich er niet aan storen omdat ze het de eigen keuze van de persoon zelf vinden. Dit laatste percentage stijgt met de leeftijd. Veel meer meisjes dan jongens zouden bezorgd zijn over het gebruik van een vriend(in) De verwachte reactie van hun vrienden: 71.8% denkt dat als ze cannabis zouden proberen dit afgekeurd zou worden door hun vrienden, indien ze het zouden gebruiken denkt 82.6% dat hun vrienden het zouden afkeuren; 98.3% denkt dat hun ouders het afkeuren
Perceptie schadelijkheid	1. tabak: 44% denkt dat af en toe een sigaret roken schadelijk is, 49.8% denkt van niet; 89.5% is overtuigd dat een pakje per dag roken schadelijk is. 2. alcohol: 56.3% vindt dat bijna elke dag 1 of 2 glazen drinken schadelijk is, 37.7% denkt van niet. 75.2% denkt dat elk weekend 5 glazen alcohol drinken schadelijk is 3. cannabis: 69.6% vindt af en toe een joint roken schadelijk; bijna elk dag roken vindt 88.1% schadelijk

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/